

POSTANOWIENIE

27 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 27 lutego 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa L.S. i J.G.
przeciwko Skarbowi Państwa - Szefowi Zarządu w B.
o ochronę naturalnego środowiska człowieka,
na skutek skargi kasacyjnej Skarbu Państwa - Szefa Zarządu w B.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z 26 lipca 2024 r., I ACa 927/23,

odrzuca skargę kasacyjną.

[J.T.]

UZASADNIENIE

Powodowie L.Ś. i J.G. wniesli ostatecznie o zasądzenie na swą rzecz od pozwanego Skarbu Państwa – Szefa Zarządu w B. kwoty 98 400 zł wraz z bliżej opisanymi odsetkami.

Sąd Okręgowy w Sieradzu zasądził od pozwanego na rzecz powodów kwotę 98 300 zł wraz z odsetkami (nie wskazując, by zasądzenie nastąpiło solidarnie lub w innym, szczególny sposób), oddalił powództwo w pozostałym zakresie oraz orzekł o kosztach postępowania. Pozwany wniósł apelację od orzeczenia Sądu pierwszej instancji, którą Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił (punkt I), a także orzekł o zażaleniu powodów w przedmiocie kosztów postępowania (punkt II) i orzekł o kosztach postępowania, zasądzając od pozwanego na rzecz powodów kwotę 4 050 zł wraz z odsetkami „w częściach równych”.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu drugiej instancji, zaskarżając ten wyrok w części, tj. w pkt I wyroku w zakresie, „w jakim Sąd oddalił apelację do kwoty 39 900 zł tytułem kosztów zapewnienia w budynku odpowiedniego klimatu akustycznego wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 listopada 2019 r.” oraz „w zakresie odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 58 400 zł tytułem szkody wywołanej wprowadzeniem [...] („OOU”) za okres od 6 listopada 2018 r. do dnia 25 stycznia 2023 r., - tj. co do kwoty 18 428,56 zł”, wskazując, że łącznie zakres zaskarżenia odpowiada kwocie 58 328,56 zł. Na tę ostatnią kwotę (zaokrągloną do 58 329 zł) określono także wartość przedmiotu zaskarżenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna.

Zgodnie z art. 398² § 1 zd. 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych – niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Wprawdzie podana przez pozwanego wartość przedmiotu zaskarżenia (90 261 zł) przekracza tę wartość, jednak nie została ona określona prawidłowo. Skarżący pominął bowiem okoliczność, że po stronie powodowej występowały dwie osoby.

Wstępnie należy przypomnieć, że Sąd Najwyższy nie jest związany wskazaniem wartości przedmiotu zaskarżenia dokonany w postępowaniu przed sądami powszechnymi. Na etapie postępowania kasacyjnego nie ma zatem rozstrzygającego znaczenia okoliczność, że wartość przedmiotu zaskarżenia podana w skardze kasacyjnej odpowiada wartości sprecyzowanej przez powodów i wskazanej w apelacji. Wprawdzie art. 25 § 2 k.p.c. wyklucza możliwość badania, bez zarzutu drugiej strony, wartości przedmiotu sporu po doręczeniu pozwu, jednak zasada ta nie dotyczy etapu kontroli dopuszczalności skargi kasacyjnej. Sąd Najwyższy może więc każdorazowo poddać tę wartość weryfikacji na podstawie materiału sprawy – z pominięciem reguł określonych w art. 25 i 26 k.p.c. (zob. postanowienia SN z: 24 maja 2001 r., IV CZ 20/01, 21 listopada 2001 r., I CZ 152/01, 22 października 2014 r., II CSK 235/14, 18 marca 2015 r., III CSK 419/14, 16 kwietnia 2025 r., I CSK 1048/24).

W ramach takiej weryfikacji Sąd Najwyższy stwierdził w niniejszej sprawie, że występowało w niej dwoje powodów, na których rzecz Sąd pierwszej instancji zasądził kwotę 98 400 zł. Zasądzenie to nie nastąpiło w sposób solidarny (jak żądano w pozwie) lub inny, lecz uzasadniający tezę, że w odniesieniu do zasądzanego świadczenia, mimo jego pieniężnego charakteru, nie nastąpił skutek wynikający z art. 379 § 1 zd. 1 k.c. W efekcie należało przyjąć, że na podstawie przywołanego ostatnio przepisu doszło do podziału zasądzonej wierzytelności pieniężnej na dwie odrębne wierzytelności, a skoro z okoliczności nie wynika nic innego, to zgodnie z art. 379 § 1 zd. 2 k.c. każdemu z powodów przysługuje indywidualnie wierzytelność w tej samej wysokości, czyli po 49 200 zł.

Wobec tego, że *in casu* pozwany kwestionuje zasadność jedynie części żądań powodów, rzeczywista wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi nie 58 329 zł, lecz 29 165 zł – odrębnie w odniesieniu do powódki oraz powoda. W konsekwencji skarga kasacyjna pozwanego jest niedopuszczalna, gdyż wartość ta jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych (art. 398² § 1 zd. 1 k.p.c.). Tym samym skarga podlegała odrzuceniu przez Sąd Apelacyjny na podstawie art. 398⁶ § 2 *in fine* k.p.c. w zw. z art. 398² § 1 zd. 1 k.p.c. Wobec nieodrżucenia skargi przez Sąd drugiej instancji, podlegała ona odrzuceniu przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c.

O kosztach postępowania nie orzeczono, gdyż wniosek w tym przedmiocie powodowie złożyli wyłącznie na wypadek odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania lub jej oddalenia.

Beata Janiszewska

[J.T.]

[SOP]